

Välkommen till lunchföreläsning

BT POS

Vårdlandsstöd

Civilt och/eller Militärt

Konfidentialitetsnivå 1 Ej känslig

VÄRDLANDSSTÖD VLS/HNS

Stora volymer
Högt tempo
Kort framförhållning

Det sker inte i ett tomt system – transportsystemet är redan tungt belastat

CIVILT OCH MILITÄRT VÄRDLANDSSTÖD

- Att det finns vägar och järnvägar som håller
- Att transporter kan genomföras utan att systemet kollapsar
- Att det finns drivmedel, service, fungerande flöden

CIVILT OCH MILITÄRT VÄRDLANDSSTÖD

En säker förflyttning förutsätter

- Samverkan mellan myndigheter
- Samverkan med näringslivet
- Fungerande samhällsflöden
- Möjlighet att korsa gränser

Det handlar inte om militärt eller civilt – det handlar om systemets förmåga att ta emot och ge stöd, oavsett om det är brandbekämpning, bränsletransporter eller militära förband.

MYNDIGHETSSAMVERKAN

Samordnar aktörer på nationell nivå

Tar fram inriktningar och utvecklar metoder

Försvarets regionala nivå

Leder och samordnar militär verksamhet regionalt

Länsstyrelserna

Sverige är indelat i 6 civilområden

Samordnar civila aktörer och resurser inom respektive civilområde

Länsstyrelsen ansvarar för civilområdeskansliet

MILITÄRREGIONER OCH CIVILOMRÅDEN

Behov:

Flytta stora förband
Göra det snabbt
Undvika stopp

Konkreta frågor:

Klarar infrastrukturen
belastningen?
Flaskhalsar?
Omprioritering?

Länsstyrelserna

Behov:

Militära transporter
Sjukvård
Livsmedel
Samhällsfunktioner

PRIORITERING?

Vi kan planera en perfekt transport,
men om:

- vägen inte håller för lasten
- drivmedlet inte räcker
- civila transporter blockerar flödet
- då spelar planen ingen roll.

TRAFIKVERKETS ROLL SOM BEREDSKAPSMYNDIGHET

Planera för och hantera ökade transportvolymmer samt ökad viktbelastning

Prioritera transporter på järnvägen i samverkan med andra aktörer

Samordna med andra aktörer för att säkerställa framkomlighet och funktion i transportinfrastrukturen

TRAFIKVERKETS ROLL SOM BEREDSKAPSMYNDIGHET

Trafikverkets nationella plan för transportinfrastrukturen 2026-2037 omhändertar totalförsvarets behov samt de minimikrav som NATO ställt på den infrastruktur som ingår i logistiknätverket.

Vägnätet måste vara robust och byggas succesivt ut till BK4.

VLS – ETT STRESSTEST AV SYSTEMET

Transportsektorns förmåga till fungerande transporter är en förutsättning för ett fungerande Vårdlandsstöd

Hur VLS planeras på regional nivå

(fot. lublin112, Bundeswehr im Einsatz)

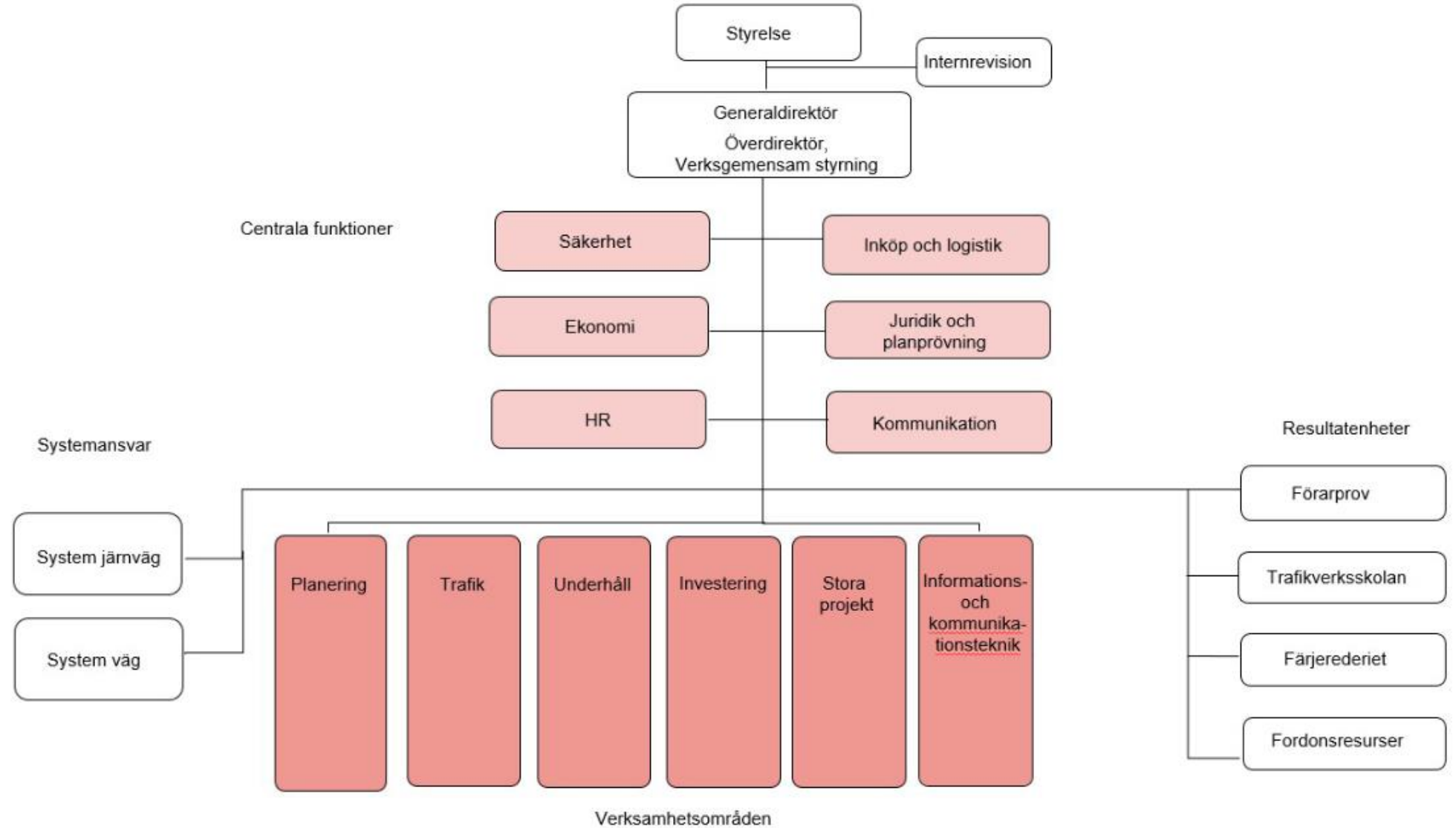

Foto: Håkan Erlandsson/P4 Gotland Sveriges Radio

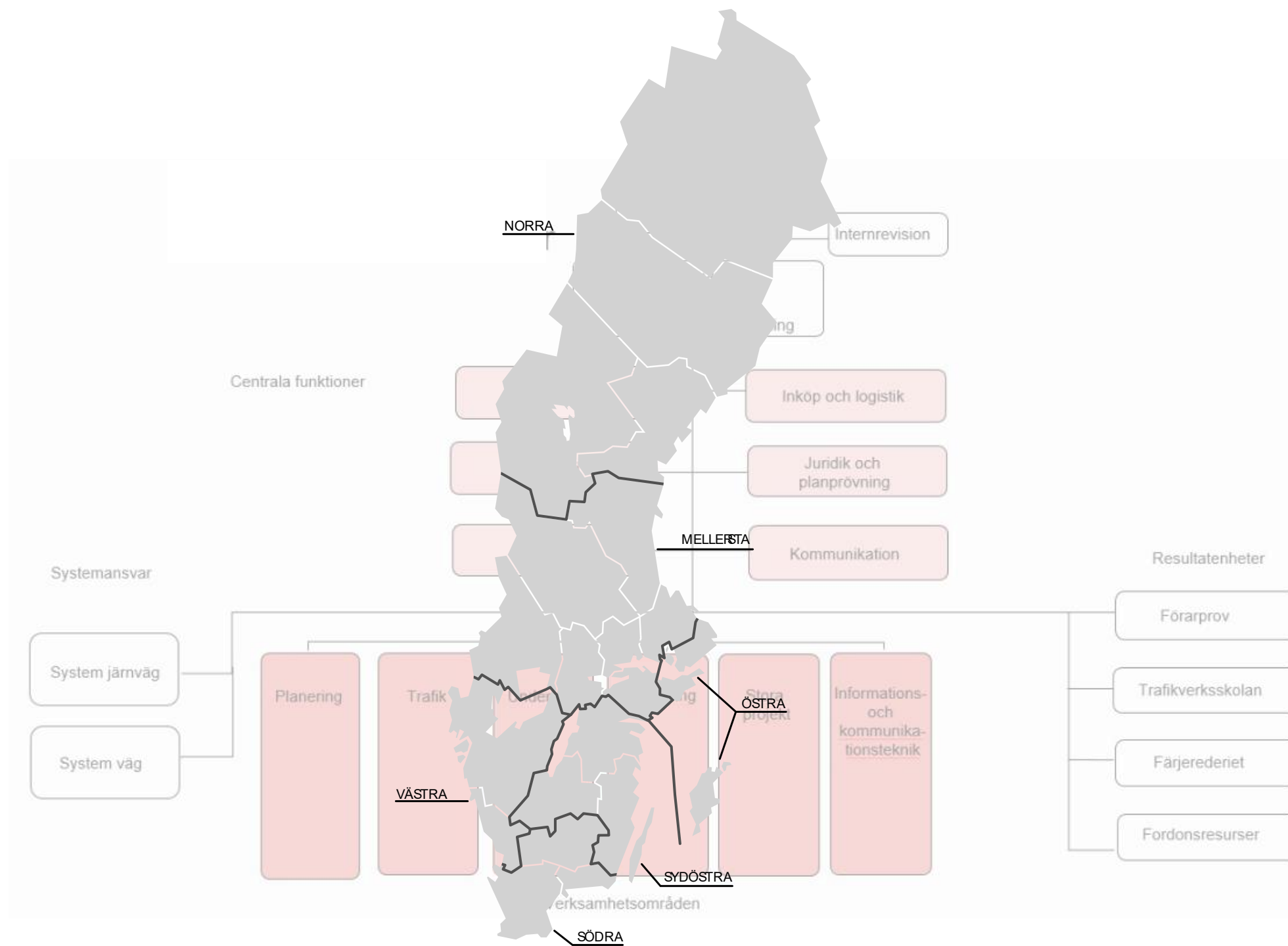

Foto: www.infrastrukturnyheter.se

Trafikverkets verksamheter

6 regioner

Principerna för VLS

- Trafikverket, Västra regionen

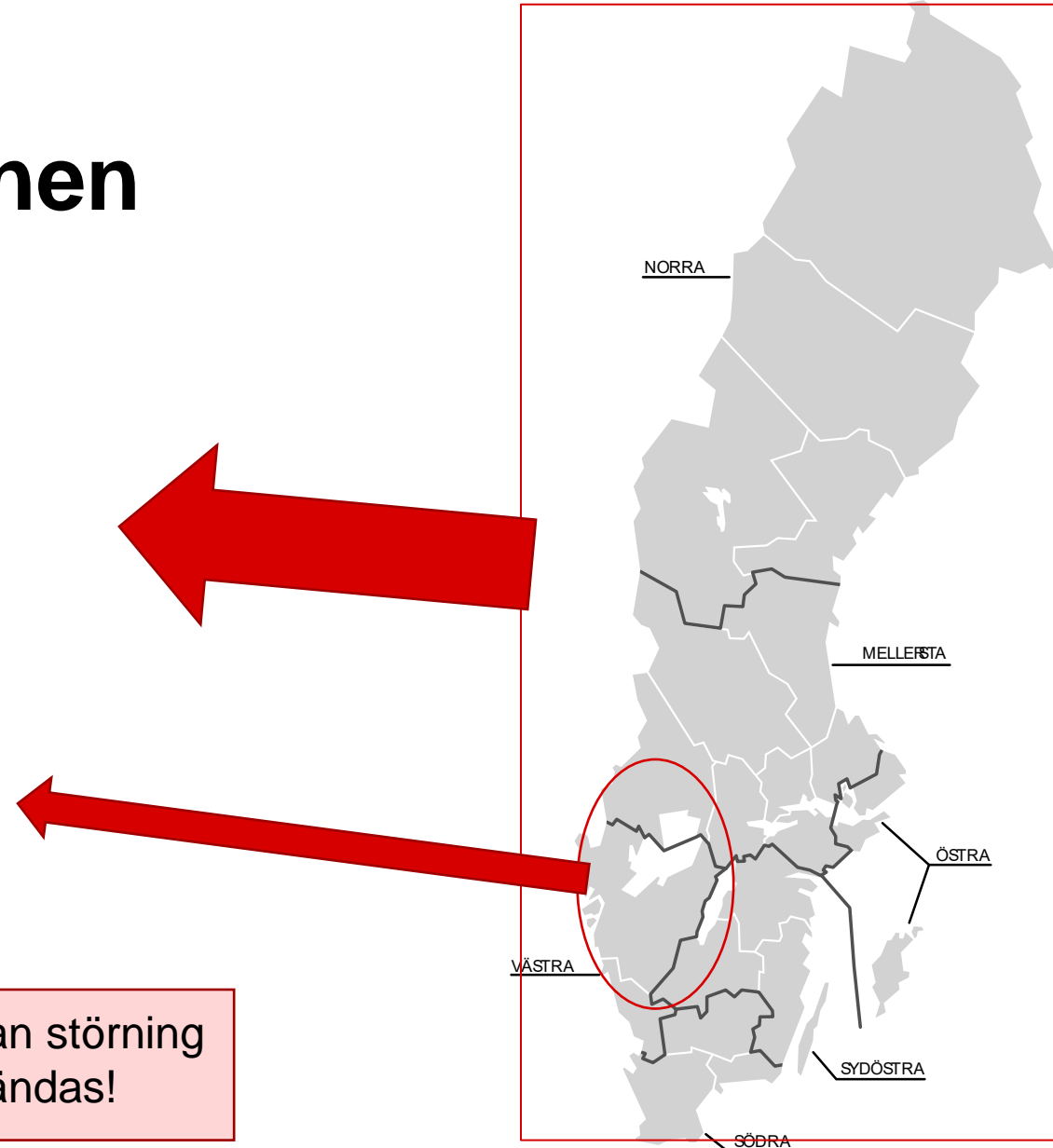
Första steget - Nationell sondering

- Översyn av möjliga transportvägar
- Samråd regionalt -> Västra regionen svarar
- Nationellt svar till "beställaren"

Andra steget - Regional planering

- Detaljplanering inom regionen
- Lokala noder får ökad bevakning

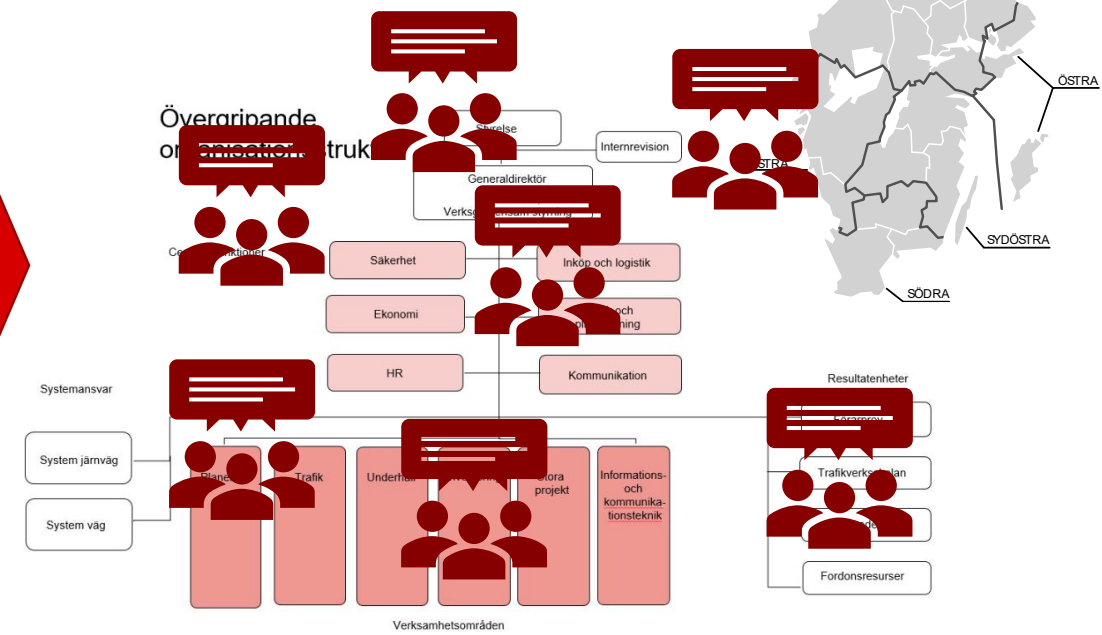
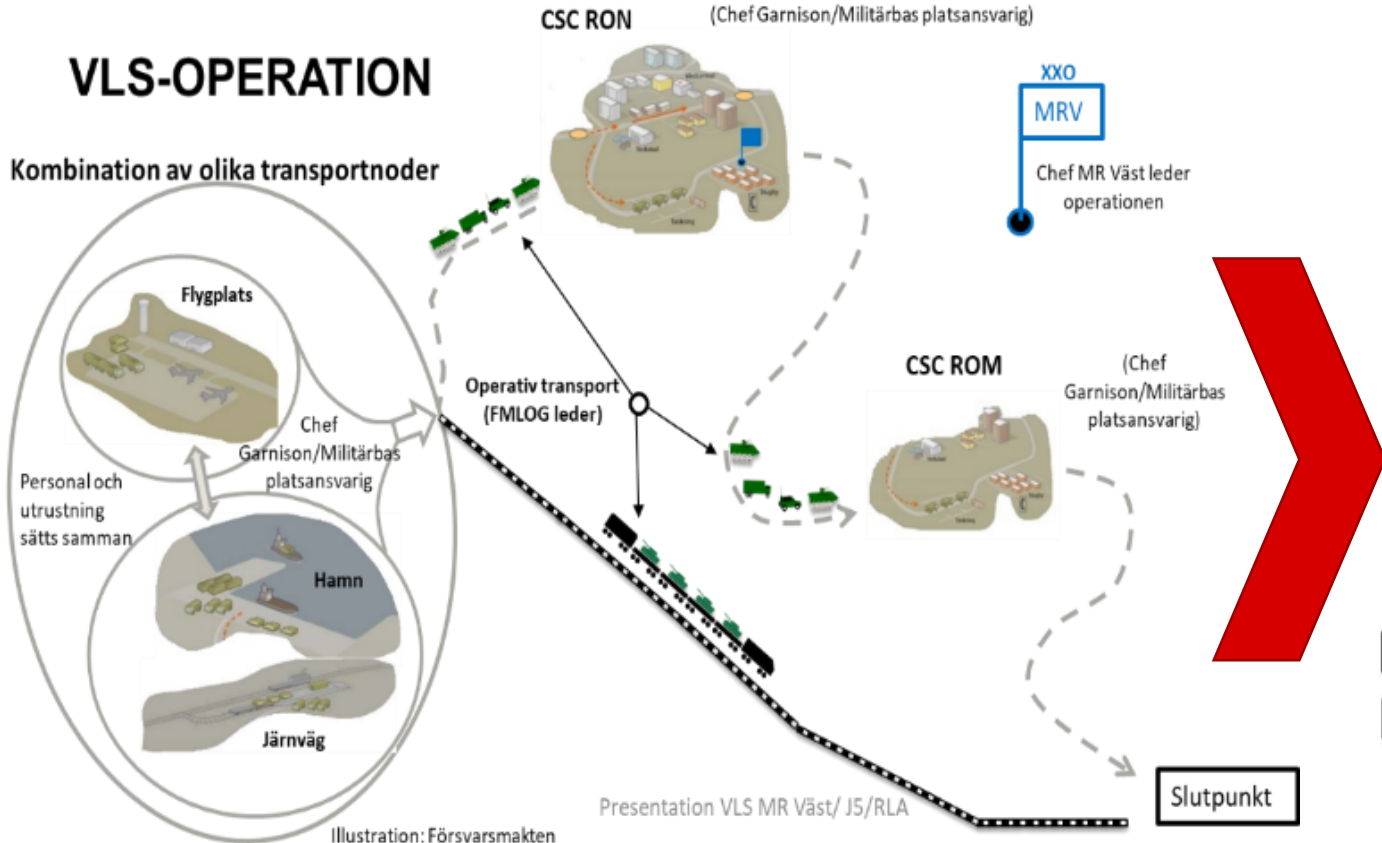
För civilt värmlandstöd eller annan störning kan principerna i delplanen användas!

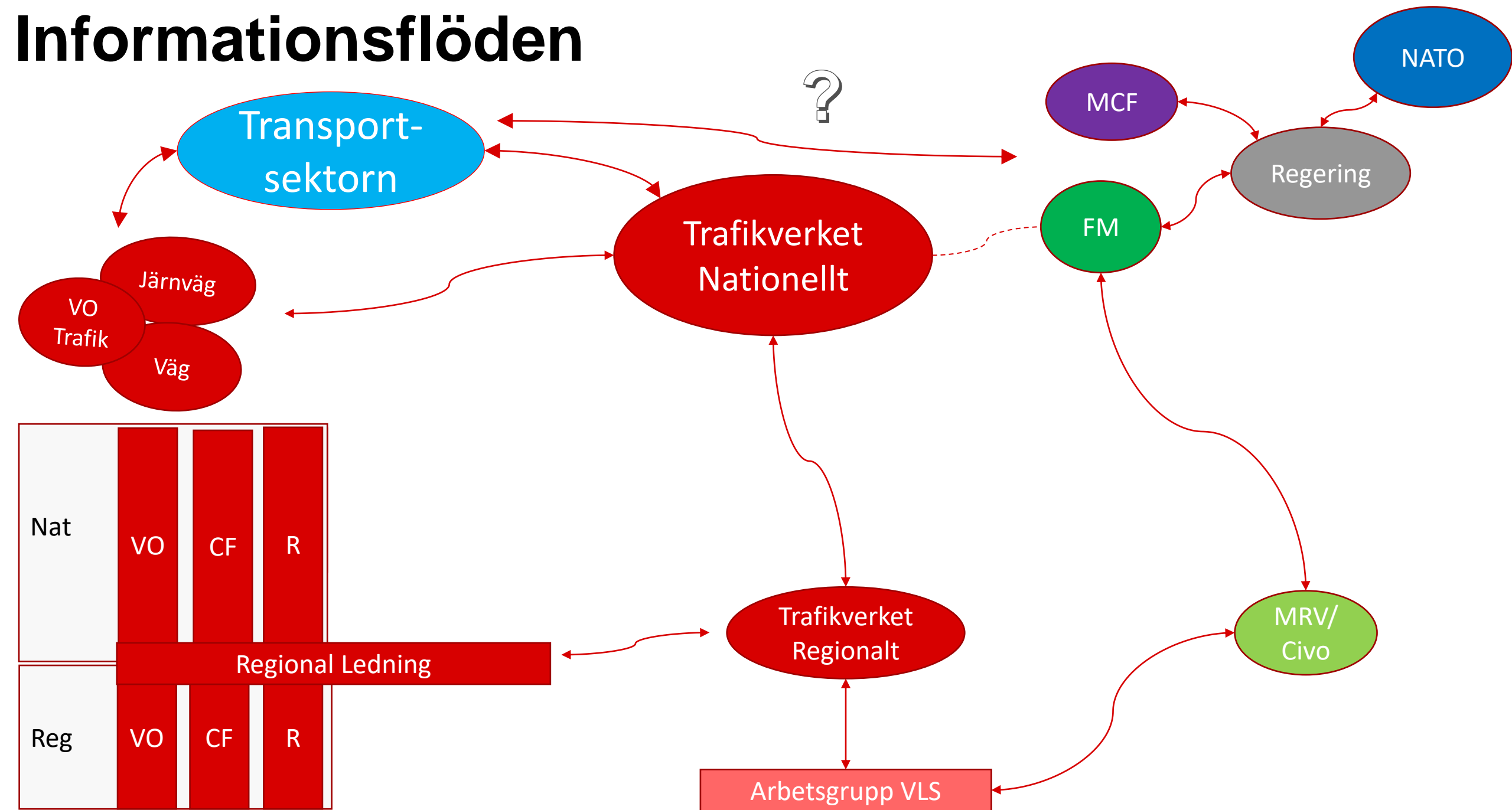
Vilka delar påverkas inom en region

- VLS operationer passerar noder via väg och järnväg
- Motparter på kommun och myndigheter på Nationell, Regional (högre och lägre) och Lokal nivå

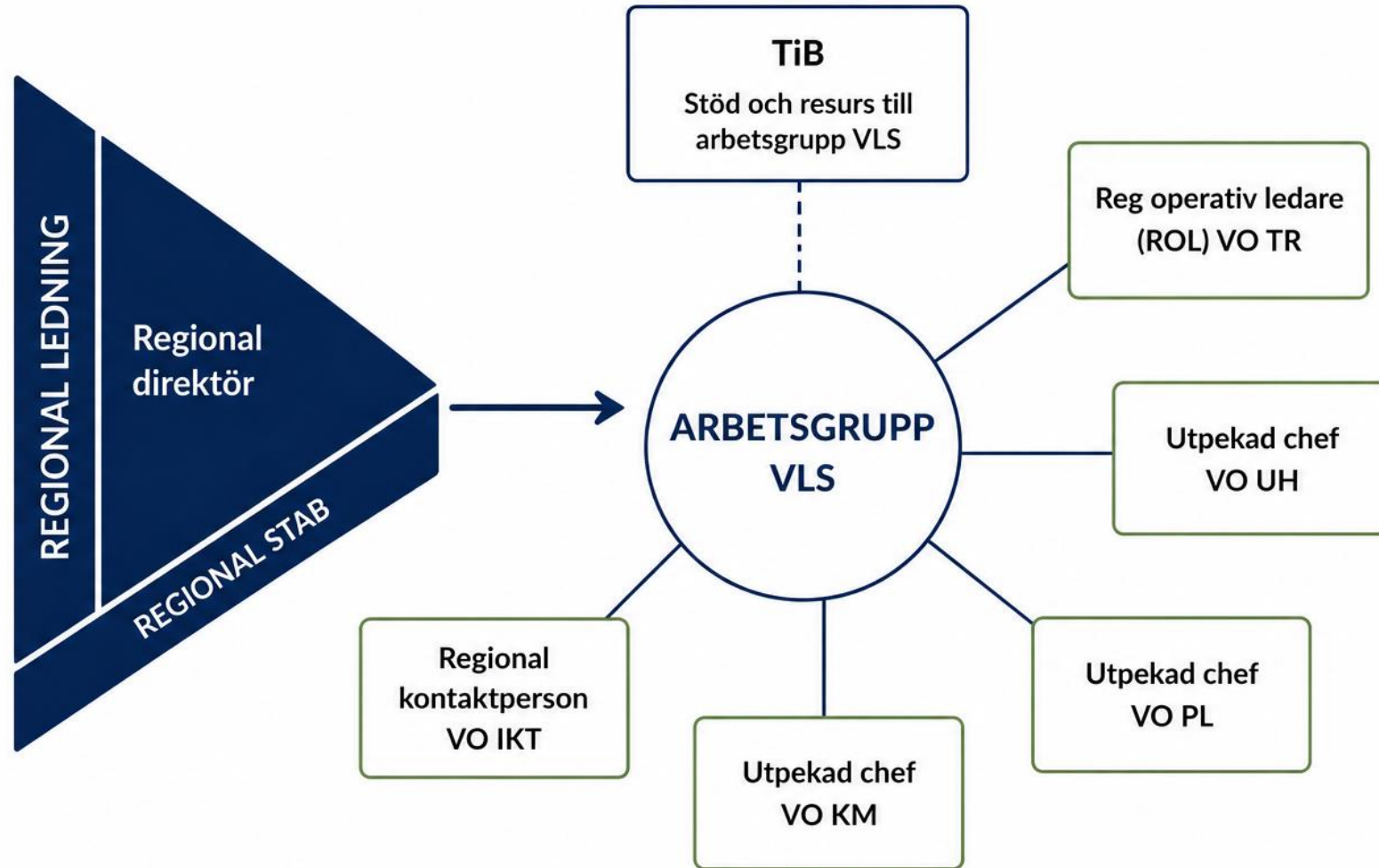
VLS-OPERATION

Informationsflöden

Arbetsgrupp VLS Västra Regionen

— Deltagare i arbetsgrupp VLS

- - - - Stöd/adjungerad funktion till arbetsgrupp VLS

Arbetsuppgifter inom respektive Verksamhetsområde

<u>Område</u>	<u>Frågeställningar, exempel</u>
Trafik	Tåglägen, kapacitet, trafikledning
Underhåll	Områdesteam i noder, planerade/pågående arbeten
IKT	Väggkameror, vägväderstationer, variabla vägmärken etc för trafikledning
Kommunikation	Påverkan på vårt infrastruktursystem (inställda tåg, kolonn, uppmaning)
Planering	Avbeställa pågående/planerade arbeten
Investering	På uppdrag planera om arbeten och återställa förmåga
Färja och Fordonsresurser	Stödja med resurser för alternativa färdvägar vid störningar

Exempel Arbetsuppgifter

- Planering Västra regionen

Infrastrukturplanering

- se över pågående och planerade entreprenader/underhåll.
- Beställa eller planera om kommande arbeten.

Långsiktig planering

- stöttar med strategiska/långsiktiga prioriteringar.
- Ser över möjlig omledningsvägar för omfallsplanering

Utredning

- stöttar med prioriterade utredningar.

Trafikmiljö

- Tillstånd och föreskrifter för myndighetsutövning
- Tillfälliga beslut för prioriterade transporter eller trafiklösningar
- *(PLkut ansvarar för transportdispenser)*

Samhällsplanering

- kommunicera externt i samordning med externa aktörer
- samordning mellan kommuner, Kollektivtrafikmyndigheter och näringslivet.

Beredskap

- Regional samverkan med Civo, Länsstyrelser, MRV, andra myndigheter och regionala aktörer

Civilt värdlandstöd

- Kan hanteras som händelse likt militärt värdlandsstöd
- Modellen kan användas även på andra typer av händelser
- Samverkan mellan internt Trafikverket är avgörande
- För Regionerna behövs en tydlig ledning från nationell nivå
- Nationell nivå ser till att samverkan sker mellan regioner och över landgränser

Alla kommer fram smidigt, grönt och tryggt

Cold Response 2026, en stor norskledd Nato övning med över 30 000 soldater från 14 länder, **avslutades 22 mars**. Sverige deltog för första gången som fullvärdig Natomedlem.

RPOD

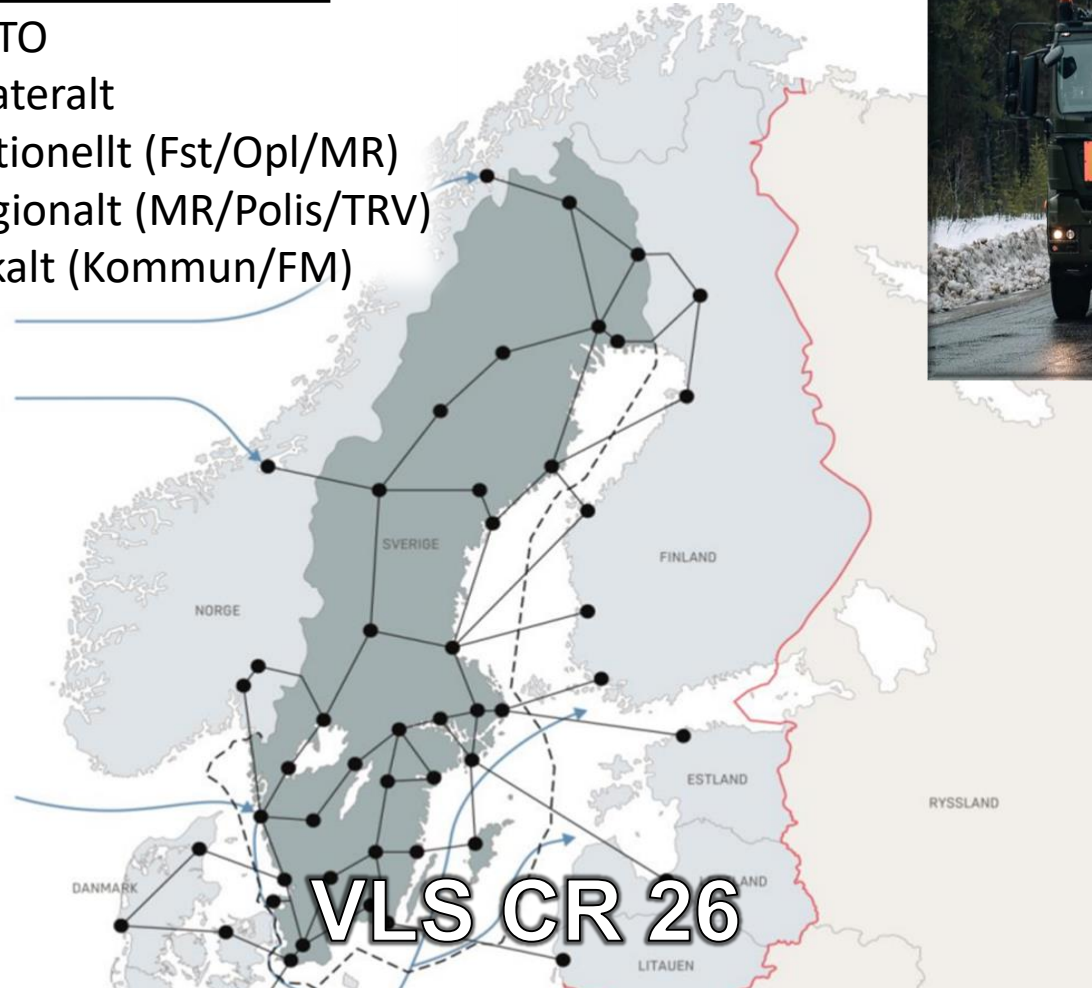

Planerar/Genomför

- NATO
- Bilateralt
- Nationellt (Fst/Opl/MR)
- Regionalt (MR/Polis/TRV)
- Lokalt (Kommun/FM)

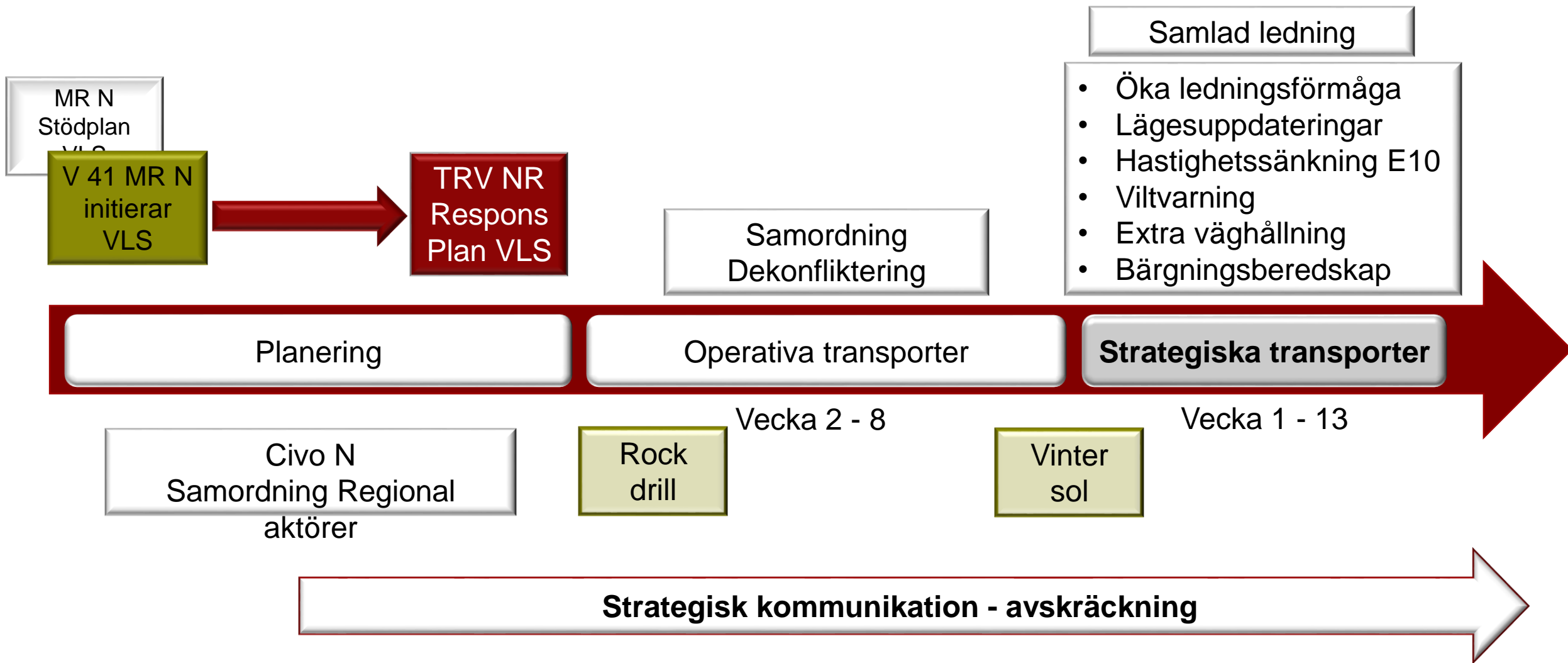

SPOD

APOD

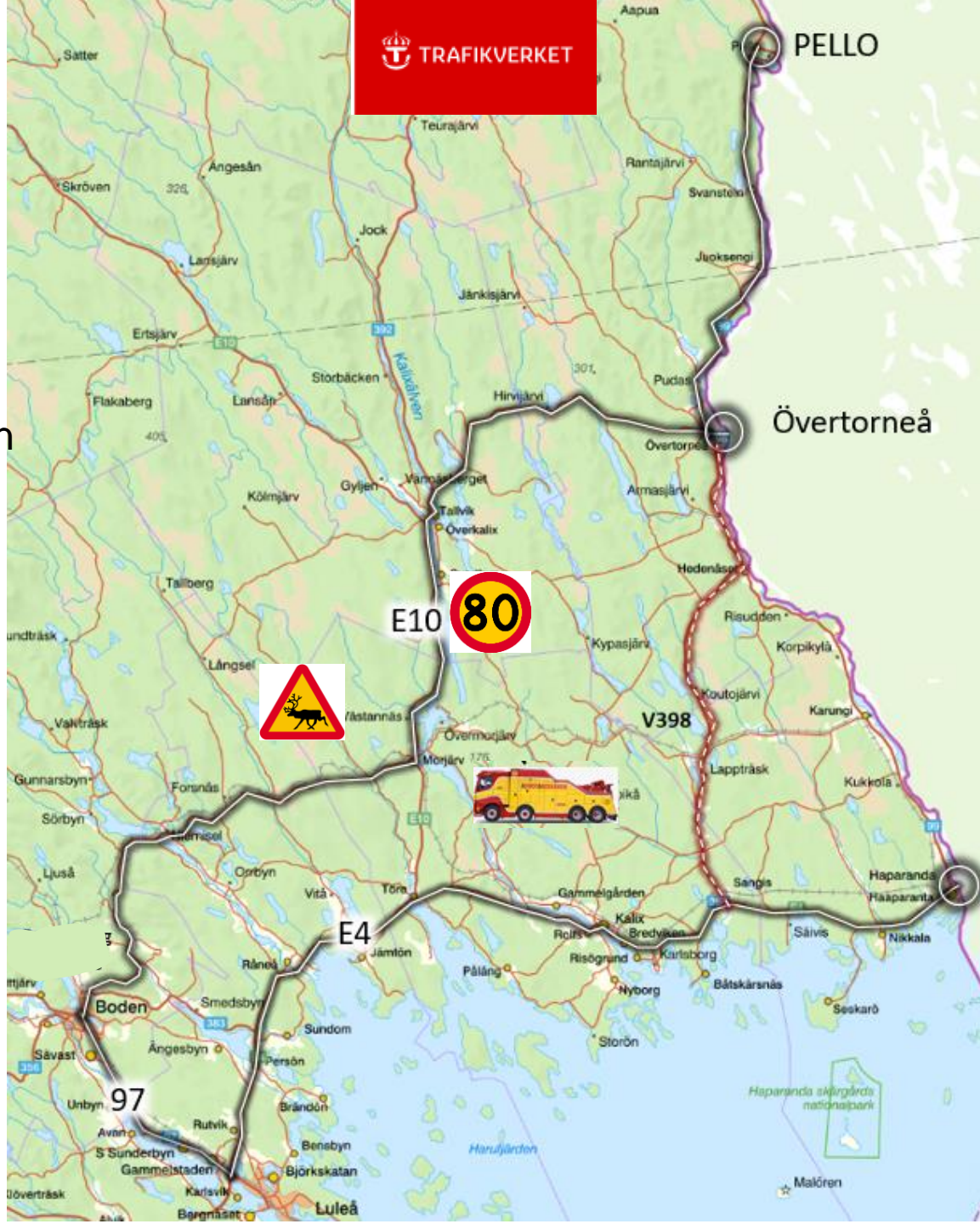

Strategiska Transporter

3500 soldater, 1000 fordon
Fyra dagar

- 45 tunga transporter >80 ton
- 175 lastbil, pansarterrängbil
- 30 mindre fordon
- 25 konvojer/dygn
  - ToR för tung tp
  - 10/100

Framgångsfaktor

”De friktioner som uppstod kan mätas i promille av antalet fordon som passerat och vi tar med oss erfarenheterna i planeringen för kommande operationer.”

Defence Ministers of Finland, Sweden and Norway at Cold Response 26: Implementation of FLF Finland progressing rapidly

Frågor och svar

Nästa seminarium

25 09 2026

Tack för idag!